

14-03-2021 Vierde zondag van de veertigdagentijd

+ Welkom op deze vierde zondag van de veertigdagentijd die we ook wel ‘zondag halfvasten’ noemen. Al meer dan duizend jaar geleden ontstond de traditie om halverwege Aswoensdag en Pasen één ding niet te vergeten: vreugde is een belangrijk ingrediënt van het leven. Vroeger kon je dat aan de liturgische kleding van de priester zien. Hij droeg op deze zondag een roze kazuifel, ‘roze’ omdat die kleur een mengsel is van paars en wit. De gregoriaanse openingszang van deze zondag begint dan ook met het woord ‘laetare’: wees blij – midden in de vastentijd. Als je goed luistert, klinkt dat ook wel door in de laatste woorden van het lied waarmee we deze dienst openen: ‘Heer, geef ons moed en doe ons gaan uw weg door de woestijn en laat uw Zoon een laaiend vuur, de nieuwe Mozes zijn’. Voor de periode van nu kan dat bijvoorbeeld betekenen: ‘door de woestijn van corona - eenzaamheid, inkomensverlies, afstand houden – naar nieuw leven’. Daar schuilt een oproep tot vreugde in: ‘laetare’, wees blij. Want met een laaiend vuur, de Zoon van God, de nieuwe Mozes voor ogen, kunnen we veel aan. Inderdaad, ons leven is een mengsel van woestijn en begaanbare wegen. Zo is deze zondag halfvasten ook altijd beleefd. Ik hoop dat we vandaag iets kunnen meemaken van de vreugde die aanwezig blijft, ook wanneer de hemel zich samentrekt als een donker wolkendek.

Heer ontferm U

Gebed

God, U die in ons aanwezig bent, geef ons uithoudingsvermogen wanneer vermoeidheid en wantrouwen ons overkomen. Geef ons vertrouwen in Jezus Christus die als de nieuwe Mozes voor ons uitgaat. Laat het vuur van het geloof oplaaien op deze zondag laetare. Amen

2 Kronieken 36:14-16;19-23; Jo. 3: 14-21

Overweging

Toen u zojuist de lezingen van deze zondag *Laetare* hoorde, ontkwam u mogelijk ook niet aan de vraag: welke vreugde zit er eigenlijk in die woorden. Althans, zo verging het mij toen ik me begon te verdiepen in de voorgelezen tekst uit Kronieken. Deze tekst verhaalt over dubieuze praktijken van leiders in Jerusalem en over de gevolgen daarvan: ontering en verwoesting van de stad en haar tempel. Mensen die nog leven, worden als ballingen weggevoerd. Als dit alles gebeurt, is er dan nog iets om je over te verheugen? Is dan niet alle vreugde weggenomen, bij God en bij de mensen? Volgens de Talmoed, het heilig boek van de

Joden, is Gods vreugde bij het zien van de voltooide tempel vergelijkbaar met zijn vreugde toen hemel en aarde werden gemaakt. De wereld en de tempel: de wereld is het huis dat God maakt voor de mens; het heiligdom is het huis dat de mens maakt voor God. Maar dat heiligdom, die tempel is verwoest. Tegelijk met de verwoesting van de gemeenschap van mensen.

Terwijl ik me bezig hield met deze beschrijving in het boek Kronieken, zag ik afgelopen week in de krant een foto van Paus Franciscus op zijn reis door Irak. Hij bevindt zich daar tussen de puinhopen van een heiligdom in Mosul, de stad die van 2014 tot 2017 in handen was van terreurgroep Islamitische Staat (IS). De paus bezocht afgelopen zondag het oude centrum van deze stad, grotendeels verwoest door de bevrijdingsstrijd die daar in 2017 gevoerd werd. Vanaf het centraal gelegen Kerkplein, omgeven door ruïnes van kerken en andere gebouwen, sprak hij de inwoners van Mosul toe en bad hij voor de slachtoffers van de oorlog met IS. Ik citeer hem: „Hoe wreed is het dat dit land, de bakermat van de beschaving, getroffen is door zo'n barbaarse aanval. Met de verwoesting van historische gebedshuizen en de dood of ontheemding van duizenden - moslims, christenen, jezidi's en anderen - tot gevolg”. En dan zegt hij: „Vandaag bevestigen we echter opnieuw onze overtuiging dat broederschap duurzamer is dan broedermoord. Dat hoop sterker is dan haat, dat vrede sterker is dan oorlog.”

Deze woorden horen thuis op de weg naar Pasen waar wij vandaag een tussenstop maken die halfvasten heet. Ze onthullen ook iets van de actuele betekenis van de teksten in de liturgie van vandaag. Er bestaat een geloof dat koerst op het licht. Er bestaat een hoop die smeult onder alle wanhoop. Er bestaat een liefde die verbinding voelt onder alle verwoesting. Dit is ook wat Johannes in het evangelie van vandaag zegt: 'iedereen die gelooft, bezit eeuwig leven'. Je kunt ook zeggen: wie gelooft, weet dat onder het puin en de as van Mosul een vuur sluimert; een vuur dat zich ook onder de beproeving van corona schuilhoudt.

'Iedereen die gelooft.' Nog even paus Franciscus. Op zijn reis in Irak bevond hij zich ook in Ur, de geboortegrond van Abraham, vader van alle gelovigen. Hij ontmoette daar gelovigen van allerlei religies en riep de diepe betekenis op van het geloof dat we op deze zondag Laetare vieren. Halfvasten, ik wens het ieder van ons toe: dat we elkaar versterken in een geloof dat aanstekelijk is en blij maakt.

Voorbede

Bidden we met de woorden van paus Franciscus in Irak: ‘We denken aan de dood van de vele mannen en duizenden vrouwen, meisjes, kinderen die werden ontvoerd, verkocht als slaven en onderworpen werden aan lichamelijk geweld en verkrachting.’

Laat ons bidden

Bidden we dat het ons en veel anderen gegeven is in deze vastentijd stilte en rust te zoeken, weg uit de gejaagdheid en oppervlakkigheid van ons dagelijks bestaan, leeg te worden van wat ons gevangen houdt om te groeien in verbondenheid.

Laat ons bidden

Bidden we dat we, onder alle retoriek van verkiezingen, moed houden om het vuur voor recht en gerechtigheid brandend te houden.

Laat ons bidden